

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

Art. I. De Unctionibus Baptismalibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62620](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62620)

fitas aut utilitas Ecclesie vel diocesis, non habentis idoneos ad parochialia aliaque beneficia curata; tum enim Episcopus non peccabit: imò providè ager, si ex vacantibus simul beneficiis duobus, uno simplici, sed pinguiori, alterò curatò sed tenuiori, illud minùs, hoc magis digno: aut unum vel plura beneficia simplicia vacantia minùs, sed tamen dignis conferat, digniores reservandò curatis, quæ prævidet vacatura, Sotus *cit. q. 6. art. 2. ad 2.*

70. Quartò, etiam in electione ad prælaturam, digniore præteritò, suffragium conferri in minùs, sed tamen dignum, potest, imò debet ab electore, si prævideat

suffragiò suò in digniorem collatò istam electionem non promovendam: eò verò in simpliciter dignum collatò, aliàs securam indigni electionem impediendam. Quod procedit, etiam si ad digniorem eligendum obligatus esset juramentò; quia huic tacitè inest conditio, *Si dignior eligi possit: aut, Nisi aliàs securura indigna electio non valeat impediri: vel, Nisi suffragium in dignum conferri magis valeat: sit Ecclesia, cujus favorem ejusmodi juramentum spectat, cit. Gutierrez, Lessus, usque n. 60. & pluribus allegatis Dicitur p. 3. tract. 5. Miscell. resol. 110. ubi alios hujusmodi casus refert.*

TITVLVS XV.

De Sacra Vnctione.

Occasione Ordinationis, Sacerdotalis præsertim atque Episcopalis, in eaque adhiberi solitæ unctionis hæc Rubricâ etique subjectò textu agitur de variis Unctionibus sacris, quæ ex Divini aut Ecclesiastici Juris præscripto sunt receptæ.

ARTICVLVS I.

De Unctionibus Baptismalibus.

SUMMARIUM.

1. Unctio alia Externa, alia Interna est.
2. In Baptismo adhibetur triplex,

3. Oleò vel Chrismate novò, non viciò peragenda:

4. Quæ tamen de Sacramenti substantia non est.

Sacra Unctionis duas species præcipue Innocentius III. *c. Unico §. Secundo* Exteriorem &, cujus ista signum est, Interiorem. Per Exteriorem ac Materialem oleò olivarum ab Episcopo consecratò, vel sacro Chrismate et oleo & balsamo, ab eodem consecratò & benedictò, visibiliter inungitur corpus, juxta illud *Orent super eum, ungentes eum oleò in nomine Domini, Jacobi cap. 5. v. 14.* Per Interiorem ac spiritualem invisibiliter inungitur anima agendò, sive procedendò in ea vel augendò gratiam sanctificantem: de qua S. Joannes, *Et vultis*

unctionem, quam accepistis ab eo, maneat in vobis Epistol. 1. cap. 2. v. 27. *Et c. Unic. cit. V. De prima*, ubi Joan. Andr. n. 18. Vivianus pr. & Fagnanus n. 2. *V. Ad has. Quarum Unctionum sacer ritus ab Ecclesia variis casibus, c. unic. cit. relatis, adhibetur.*

Primò quidem in collatione Sacramenti Baptismi, *c. cit. §. Quia verò*, in qua trina unctio adhibetur. Primà, ut *sacrum Baptisma cum fide accepta custodiatur*, antequam à sacerdote Sacramentum hoc conferatur, *Ungitur illius, baptizandi, pectus de oleo Catechumenorum sanctificato cum invocatione sancte Trinitatis*, ut nulle reliquie latentis inimici in eo resideant: sed in fide sancte Trinitatis mens ejus confortetur, textus est *can. Deinde 70. pr. disp. 4. de Consec. §. cit.* Alterà ungitur inter scapulas *De eodem Catechumenorum oleo; ut undique muniat* *Et ad bona opera facienda per Dei gratiam roboretur, pr. cit. V. Ungitur §. cit.* Tertià post Baptismum susceptum extra casum necessitatis recenti, hoc est, eodem annò in Cœna Domini consecratò sacrò Chrismate, *can. Si quis in alio 122. disp. cit.* in vertice adhibetur, *§. cit.* & significat, baptizatum ab eo die Christo capiti tanquam membrum esse conjunctum & Christianum; Christianus enim à Christo: Christus autem à Chrismate, sive istius unctione sic appellatur, *§. cit. in fine*, Catechismus Roman. p. 2. num. 57.

Dubium est de istius Chrismaticæ unctionis necessitate: cui ansam præbet; quòd eam omittentis temeritas vergere in damnationem, *can. Si quis cit.* & depositionis poenæ obnoxia esse, asseratur à Glossa *fin. in c. Quoniam 19. de Sent. excom. in 6.* illam conferente cum unctione chrismatica, adhibenda in Confirmatione: quam de istius Sacramenti sub-

stantia esse, Orthodoxorum DD. unanimis est sensus.

Sed, sicut hanc, sic etiam Baptismalem illam unctionem Sacramenti necessitate adhiberi, *can. cit.* textus & Glossa *cit.* non evincunt; quia imprimis ab hac & illo, non tam verticalem unctionem in Baptismo omittentium, quàm in illo vetus Chrisma extra mortis præoccupantis periculum adhibentium temeritas taxatur; quòd veteris usus adversetur priscis moribus & sanctionibus Ecclesiæ, Olea vetera & vetus Chrisma novò Sabbathi sancti aliòve igne comburi, & in die Cœnæ Domini sanctificatis oleis & confectò novò Chrismate sacras illas unctiones peragi, præcipientis, *can. Literis 18. disp. 3. de Consec. §. can. Si quis cit.* Quò tamen non obstante, in Germaniæ diocesium ampliorù locis, ab Ecclesiis Cathedralibus remotis, unò alteròve aut tertio die post Cœnam Domini vetera Olea & Chrisma adhiberi consuevisse, notat, eumque morem non improbat Gobat *Experient. Theolog. tract. 2. n. 511.* licet, cum mora periculò vacat, Baptismum differri malit, eumque sine unctionibus, omissis vel potius, donec asferantur nova, dilatis, ministrari, consulat Marchant. *Pastoral. resol. tract. 2. de Sacram. cap. 2. n. 3.* Deinde; quia urgente necessitatis casu Baptismus sine Chrismatica & aliis unctionibus ab ipsis etiam laicis valide confertur, *§. Illud post can. Subdiaconus 24. q. 1. can. Constat 19. can. In necessitate 22. can. A quodam 24. disp. cit. Et c. 1.* junctà Glossà *V. A quocunque, de Summa Trinit.* Demum; quia Glossa *cit.* unctionem Chrismaticam Baptismalem illi, quæ in Confirmatione adhibetur, non confert quoad ipsius Sacramenti, sed quoad præcepti duntaxat Ecclesiastici, recens expolcentis, necessitatem, & quoad confessionem, Interdicti tempore permissam,

Quare

Quare in Baptismo, sicut sacro Oleo in pectore & scapulis peragendam, sic etiam Chrismaticam & verticalem baptizandi unctionem, licet Ecclesie antiquissimus ab eaque præceptus sacer ritus sit, ad Sacramenti tamen substantiam non pertinere, unanimes & certa TT. sententia est; quòd, ejus ritum Sacramenti substantialem esse, neque ex Divina institutione, neque ex definitione traditioneque Ecclesie habeatur: eaque fortassis ratio sit; cur non ab Episcopo tantum, sed à simplici quoque Sacerdote valeat ministrari, *can. Presbyteris 119. dist. cit. Suarez in 3. p. disp. 31. in Comment. art. 3.*

ARTICULUS II.

De unctione Chrismatica in baptizatorum Confirmatione,

SUMMARIUM.

5. *Natura & effectus Sacramenti Confirmationis,*
6. *A Christo Domino post Resurrectionem instituti,*
7. *Ejus materia Remota est Chrisma, benedictum ab Episcopo,*
8. *Confectum ex oleo olivarum: cui balsamum,*
9. *Præcepti tamen solius necessitate, admiscetur.*
10. *Graci oleo & balsamo alia aromata permiscetur,*
11. *Usque Sacramentum Confirmationis verisimiliter validè administrant.*
12. *Confirmationem Chrismatis simplici Sacerdoti committi posse, assertentium,*
13. *Et negantium fundamenta:*

14. *Edque de re sensus Auctorit.*
15. *Materia Proxima est Chrisma in fronte unctio.*
16. *Forma, Signo te Signo Crucis, & confirmo te Chrismate salutis in nomine Patris &c.*
17. *Que verba non omnia exiguntur ad valorem Sacramenti.*
18. *Subiectum est homo viator, baptizatus, nondum confirmatus.*
19. *Hodie ministrari non solet ante usum rationis:*
20. *Qui, cum speratur, expellendus est in amentibus.*
21. *Moribundis Confirmatio deneganda non est.*
22. *Ejus Minister Ordinarius est solus Episcopus:*
23. *Extraordinarius ex commissione. Pepe etiam simplex Sacerdos.*
24. *Episcopus eam per se in sua ratione diocesi, & suis:*
25. *Non alieni subditis, nisi ex licentia præsumpta, ministrat.*
26. *Confirmationis recipienda præceptum non extat.*
27. *Episcopi tamen eam ex obligatione subditis suis,*
28. *Chrismate eò anno benedictò,*
29. *In statu gratia: non tamen missarum jejuni ministrant.*

Secundò sacra unctio adhibetur in Chrismatione frontis baptizatorum: *Qua manus impositione designat, & alio nomine dicitur Confirmatio; quia per eam Spiritus Sanctus datur ad augmentum & robur, verba sunt Innocentii III. c. Unctio. §. Per frontis; est enim Confirmatio novæ Legis Sacramentum, quò baptizatus spiritualis gratia augmentum & robur confertur per Chrismatis in fronte unctionem, ad Christianam fidem fortiter palamque proficit.*